

Správa o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce Bernolákovo za rok 2018

V súlade s § 18f ods. 1 písm. e) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, podľa ktorého hlavný kontrolór predkladá obecnému zastupiteľstvu najmenej raz ročne správu o kontrolnej činnosti, predkladám obecnému zastupiteľstvu správu o kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky obce za rok 2018.

S ohľadom na skutočnosť, že podrobné správy z jednotlivých kontrol boli priebežne predkladané obecnému zastupiteľstvu, táto správa o kontrolnej činnosti má za cieľ stručne zosumarizovať ročnú činnosť hlavnej kontrolórky obce Bernolákovo.

KONTROLY

Na základe schváleného plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2018 boli vykonané nasledujúce kontroly:

1. Kontrola plnenia uznesení obecného zastupiteľstva prijatých v roku 2017

Cieľom kontroly bolo preverenie dodržania časového a vecného plnenia uznesení, ktoré v roku 2017 prijalo obecné zastupiteľstvo obce Bernolákovo. Kontrolou bolo preverené plnenie tých uznesení obecného zastupiteľstva, ktoré sa týkali ich vykonateľnosti v oblasti rozpočtu, použitia finančných prostriedkov a nakladania s majetkom obce.

Kontrolou boli zistené len drobné nedostatky, ktoré boli počas kontroly priebežne odstránené, resp. ich doterajšiemu nesplneniu bránili iné dôvody ako na strane obce.

2. Kontrola plnenia opatrení na odstránenie nedostatkov, ktoré prijala ZŠ v súvislosti s výsledkami kontroly hospodárenia a nakladania s majetkom

Cieľom kontroly bolo preverenie plnenia opatrení na odstránenie nedostatkov, ktoré prijala ZŠ v súvislosti s výsledkami kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami a nakladania s majetkom vykonanej v roku 2017.

1. Opatrenie na zabezpečenie evidencie a náležitostí účtovných dokladov a ich preukaznosti bolo čiastočne splnené. Aj keď účtovné doklady boli správne chronologicky číslované a evidované, neobsahovali podpisový záznam osoby zodpovednej za zaúčtovanie účtovného prípadu podľa zákona o účtovníctve. V čase kontroly ZŠ nedostatok odstránila.
2. Opatrenie na vykonanie inventarizácie majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov bolo splnené.
3. Opatrenie v súvislosti s nedostatkom, ktorým bolo poskytovanie preddavkov v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy nebolo splnené, nakoľko ZŠ poskytovala v roku 2017 preddavky na nákup tlačív na základe objednávok, pričom preddavky neboli zmluvne dohodnuté. V čase kontroly ZŠ uvedený nedostatok odstránila.
4. Opatrenie na zabezpečenie dôsledného vykonávania základnej finančnej kontroly v súlade s platným zákonom o finančnej kontrole bolo splnené.

5. Opatrenie na odstránenie nedostatkov pri uzatváraní zmlúv o nájme nebytových priestorov bolo čiastočne splnené, keď nájomné zmluvy naďalej obsahovali formálny nedostatok nesprávnej citácie záhlavia.
6. Opatrenie na dôsledné zverejňovanie povinných informácií na webovom sídle školy podľa zákona o slobode informácií bolo čiastočne splnené, keď zverejňovanie objednávok začala ZŠ až v čase kontroly.
7. Opatrenie, v rámci ktorého ZŠ napomenula zamestnanca zodpovedného za chyby zistené kontrolou bolo splnené.

V súvislosti s vykonanou kontrolou hospodárenia v ZŠ boli prijaté opatrenia aj zo strany obce, nakoľko určité nedostatky v ZŠ boli spôsobené nekonaním obce ako zriaďovateľa vo vzťahu k ZŠ. Kontrolou bolo preverené aj plnenie týchto opatrení.

1. Opatrenie na odstránenie nedostatku v zriaďovacej listine školy nebolo splnené, keď obec nevydala dodatok k zriaďovacej listine s príslušnou informáciou o majetku obce, ktorý spravuje ZŠ.

Zvyšné tri opatrenia týkajúce sa rozpočtu ZŠ vo vzťahu k rozpočtu obce sa priebežne plnia.

2. Obec od roku 2016 zahrňuje príjmy ZŠ do rozpočtu obce
3. Obec od roku 2016 stanovuje rozpočet pre ZŠ podľa ekonomickej klasifikácie
4. Obec v spolupráci s účtovníčkou ZŠ bude vykonávať zmeny rozpočtu.

Vzhľadom na pretrvávanie niektorých nedostatkov v ZŠ, v ďalšom období bude opätovne navrhnuté do plánu kontrolnej činnosti vykonanie kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami.

3. Kontrola dodržiavania zákona č. 582/2004 Z. z. pri vyrubovaní, vyberaní a vymáhaní miestnych daní

Cieľom kontroly bolo preverenie dodržania zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v znení neskorších predpisov ako aj zákona o správe daní v súvislosti s vyrubovaním, vyberaním a vymáhaním miestnych daní v obci.

Obec v roku 2017 evidovala príjmy z miestnych daní a to z pozemkov, stavieb, bytov, za psa, za užívanie verejného priestranstva a za ubytovanie. V schválenom rozpočte na rok 2017 boli plánované príjmy z miestnych daní v sume 461 500 eur, skutočné príjmy dosiahli sumu 480 549 eur.

Kontrolou bolo zistené, že evidenčný systém obce k daniam neposkytol spoľahlivé súhrnné výstupné údaje, nakoľko v systéme neboli vyznačované údaje o doručení rozhodnutia, ktoré automaticky zadávajú jeho právoplatnosť a tým aj konečný údaj o platbe. Výstupné sumarizačné údaje sa tak stávajú nepresnými a nespoľahlivými pre ďalšie spracovanie a porovnanie s účtovným stavom.

Nevyznačovanie právoplatnosti rozhodnutí do systému bolo zdôvodnené nedostatkom času, množstvom daňovníkov, ako aj ďalšej agendy, ktorú má príslušná zamestnankyňa v pracovnej náplni. Z informačného systému pre miestne dane bolo zistené, že v roku 2017 obec evidovala napr. oproti roku 2011 o takmer 1 000 daňovníkov viac a je reálny predpoklad ich ďalšieho nárastu.

Za účelom zabezpečenia spoľahlivých informácií z evidencie hlavná kontrolórka odporučila vedeniu obce prehodnotiť rozsah pracovnej náplne uvedenej zamestnankyne.

Obec predpisovala výšku dane z nehnuteľností na základe VZN č. 5/2014, ktorým v súlade so zákonom o miestnych daniach bola stanovená hodnota stavebného pozemku, jednotlivé sadzby daní z nehnuteľností a rozsah zníženia daňovej povinnosti, resp. oslobodenia od dane. V tejto súvislosti konštatujem, že ustanovenie § 2 – základ dane z pozemkov vo VZN č. 5/2014 nie je jednoznačné a navyše neuvádza hodnoty ostatných druhov pozemkov, ktoré obec uplatňuje zo zákona – orná pôda 0,7890 eur/m², trvalé trávnaté porasty 0,1387 eur/m² a záhrady, zastavané plochy a nádvoria, ostatné plochy 2,12 eur/m². Odporúčam preto za účelom lepšej informovanosti občanov upraviť VZN č. 5/2014 a doplniť chýbajúce údaje.

Kontrolou bolo preverené aj plnenie povinnosti daňových subjektov obce v roku 2017 aj v porovnaní s predchádzajúcimi rokmi, z ktorého vyplynulo, že výška nedoplatkov nepredstavuje vysoké sumy v porovnaní s úhradami. V kontrolovanom období obec priebežne zasielala neplatičom daní výzvy a v niektorých prípadoch prijala opatrenia na postúpenie vecí exekútorovi.

Nedostatok bol zistený v prípade predpisu dane za ubytovanie, keď obec vydávala rozhodnutie platiteľom dane v znení, ako keby boli daňovníkmi. Počas kontroly bol predpis čiastočne preformulovaný, potrebné je doriešiť formu dokumentu pre predpis dane z ubytovania pre platiteľa dane, ktorým je majiteľ/prevádzkovateľ ubytovacieho zariadenia a zadať nový formulár do systému. V tomto prípade je daňovníkom ubytovaná osoba.

Obec v rozhodnutiach ustanovila pre všetkých daňovníkov tri splátky miestnych daní (posledná k 2. novembru), aj keď to zákon nepožaduje. Na zlepšenie presnosti evidenčného systému hlavná kontrolórka odporučila stanoviť v rozhodnutí o dani najviac dve splátky v termíne napr. do 30. septembra, čím by mohli byť platby uzatvorené dostatočne včas a výstupné údaje z informačného systému by boli pri ukončení rozpočtového roka spoľahlivé pre údaje v účtovníctve obce.

Na základe odporúčaní obec prijala opatrenia, ktoré obsahujú úlohu vypracovať nové VZN, ktoré ustanoví aj navrhované zmeny. Ďalej kapacitné posilnenie referátu, ako aj uplatnenie požiadaviek voči správcovi evidenčného systému. Podľa mojich informácií opatrenia sa priebežne plnia, referát miestnych daní je kapacitne posilnený, nové VZN je v štádiu rozpracovanosti.

4. Kontrola postupu verejného obstarávania v súvislosti s realizáciou parkových úprav pred obecným úradom a kultúrnym domom v roku 2017

Cieľom kontroly bolo v rámci uvedenej zákazky preverenie dodržania zákona o verejnom obstarávaní, výkazu výmer, vyúčtovania, súladu s koncepčnými materiálmi, dokumentami a súlad s projektom. Kontrolou bolo preverené dodržiavanie najmä zákona o verejnom obstarávaní, zákona o slobode informácií a interného predpisu – smernice upravujúcej postupy pri uplatňovaní zákona o verejnom obstarávaní.

S ohľadom na finančné limity uvedené v zákone o verejnom obstarávaní, ktoré ustanovujú povinnosť postupovať podľa tohto zákona, bola uvedená zákazka vyhodnotená ako zákazka s nízkou hodnotou na stavebné práce, nie bežne dostupné na trhu.

Keďže zákon o verejnom obstarávaní zadávanie zákaziek v s nízkou hodnotou upravuje len rámcovo, obec uplatnila pri zákazke postup a opis činnosti, ustanovený v smernici.

Kontrolou dokumentácie k verejnému obstarávaniu uvedenej zákazky bolo zistené, že obec vykonala prieskum trhu a vyzvala mailom troch záujemcov na predloženie ponuky na revitalizáciu verejnej zelene pred obecným úradom a kultúrnym domom vrátane vrtu studne podľa priloženého výkazu výmer. Z oslovených troch uchádzačov obec vybrala ponuku s najnižšou cenou 31 246,65 eur, u ktorého objednala práce a dodávky.

Aj keď podľa smernice sa pri zadávaní zákazky s nízkou hodnotou nevyžaduje písomná forma zmluvy, hlavná kontrolórka odporučila obci na zákazky v značnej hodnote nie bežne dostupné na trhu uzatvárať zmluvy, v rámci ktorých pri písomne stanovených podmienkach o zhotovení diela bude mať objednávateľ právne relevantný doklad pre uplatnenie prípadných reklamácií.

Kontrolou boli preverené príslušné účtovné doklady, na základe ktorých obec uhradila spolu v rámci zákazky 31 099,58 eur, čo je o 147,07 eur menej, ako bola cena predložená v cenovej ponuke.

Jednotlivé účtovné doklady obsahovali ako prílohy príbežné preberacie protokoly vykonaných prác, avšak tieto uvádzali len rámcovo jednotlivé dodávky bez podrobnej číselnej špecifikácie. Z uvedeného dôvodu nebolo možné preveriť dodržanie cenovej ponuky podľa jednotlivých položiek výkazu výmer. Cena za dodanie zákazky nebola prekročená.

Podľa vyjadrenia obce, po zhodnotení stavu celej trávnej plochy v okolí obecného úradu a kultúrneho domu, dodávateľ vykonal podľa požiadavky objednávateľa ďalšie práce na obnove trávnych plôch, ktoré neboli predmetom zákazky s nízkou hodnotou. Za uvedené práce obec uhradila sumu 2 490,00 eur.

Ak by bola uvedená suma 2 490 eur zahrnutá do zákazky na celkovú revitalizáciu zelene pred obecným úradom a kultúrnym domom, cena spolu (31 099,58 + 2 490) by neprekročila limit 15 % navýšenie ceny zákazky (4 687 eur) na uskutočnenie prác, v rámci ktorého (podľa zákona o verejnom obstarávaní) nie je verejný obstarávateľ povinný vykonať nové verejné obstarávanie.

Vykonávanie diela parkových úprav nie je stavbou, na realizáciu ktorej je nevyhnutná projektová dokumentácia. Práce boli vykonávané na základe situačného nákresu.

Podľa platnej územnoplánovacej dokumentácie obce je daná lokalita určená pre plochy základnej a vyššej občianskej vybavenosti s prípustným funkčným využitím plôch zelene a parkovísk. V tomto zmysle bola vykonaná revitalizácia priestorov v súlade s uvedenou dokumentáciou.

Kontrolou dodržania príslušných zákonov a interného predpisu pri realizácii diela parkových úprav pred obecným úradom a kultúrnym domom nebolo zistené porušenie všeobecne záväzných právnych predpisov.

Na základe schváleného plánu kontrolnej činnosti na II. polrok 2018 boli vykonané nasledujúce kontroly:

5. Kontrola dodržiavania zákona o miestnom poplatku za rozvoj

Cieľom kontroly bolo preveriť dodržiavanie uvedeného zákona a všeobecne záväzného nariadenia obce, ktorým bola stanovená výška miestneho poplatku za rozvoj pri vyrubovaní a splatnosti poplatku za obdobie roka 2017.

Obec v návrhu rozpočtu na rok 2017 plánovala príjmy z poplatku za rozvoj vo výške 70 000 eur a v skutočnom plnení dosiahli príjmy k 31.12.2017 sumu 112 160 eur.

Podľa evidencie z referátu miestnych daní a poplatkov obec od účinnosti VZN č. 1/2017 o stanovení výšky miestneho poplatku za rozvoj (07.02.2017) predpísala k 31.12.2017 fyzickým osobám a právnickým osobám príjmy z miestneho poplatku za rozvoj spolu 191 540,20, pričom nedoplatok k 31.12.2017 predstavoval čiastku 79 380,45 eur.

Podľa zákona o miestnom poplatku je vyrubený poplatok za rozvoj splatný do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Uvedenú lehotu splatnosti niektorí platitelia nedodrжали (najmä právnické osoby), v dôsledku čoho obec podmienila vydanie kolaudačného rozhodnutia na stavbu aj uhradením poplatku. Týmto opatrením poplatník uhradí predpísanú sumu najneskôr v čase pred kolaudáciou stavby.

V čase kontroly k 20.08.2018 bol stav nedoplatkov z poplatkov za rozvoj vyrubených za rok 2017 celkom 37 357,65 eur.

Kontrolou bola preverená aj príslušná evidencia poplatkov za rozvoj v účtovníctve obce za rok 2017, pričom evidencia poplatkov za rozvoj v účtovníctve a informačnom systéme referátu miestnych daní a poplatkov bola vykázaná v rovnakých sumách.

Náhodným výberom bola vybraná dokumentácia k výmerom poplatkov za rozvoj fyzickým a právnickým osobám za účelom preverenia správnosti vyrubenia výšky poplatku za rozvoj. Kontrolou nebolo zistené porušenie príslušných predpisov.

Hlavná kontrolórka odporučila upraviť text rozhodnutia o vyrubení poplatku za rozvoj z dôvodu viacerých formálnych chýb v texte. V spolupráci s príslušnou zamestnankyňou obce bol text upravený a následne oslovený dodávateľ k jeho zapracovaniu do informačného systému.

Kontrolou použitia prostriedkov z poplatkov za rozvoj v rámci rozpočtu obce neboli zistené nedostatky. Podľa zákona o miestnom poplatku za rozvoj sa výnos poplatku použije na úhradu kapitálových výdavkov súvisiacich so stavbou, vrátane vysporiadanie pozemku na vymedzené účely a použije sa v katastrálnom území alebo v jej jednotlivjej časti, v ktorej v súvislosti so stavbou, ktorá podlieha poplatkovej povinnosti, poplatok za rozvoj obec vybrala.

Obec preukázala použitie uvedených prostriedkov len na účely stanovené zákonom a v jednom katastrálnom území obce, ktoré predstavuje celá obec.

6. Kontrola hospodárenia s nájomnými bytmi obce

Cieľom kontroly bolo preverenie dodržania všeobecne záväzných právnych predpisov ako aj interných predpisov v súvislosti s nájomným bývaním v bytoch vo vlastníctve obce s dôrazom na nájomné byty obstarané s pomocou dotácie zo štátneho rozpočtu.

Predmetom kontroly bolo pridelovanie nájomných bytov, dodržiavanie podmienok vyplývajúcich z uzatvorených nájomných zmlúv ako aj plnenie podmienok zo zmluvy o poskytnutí dotácie z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „MDVRR SR“) na obstaranie nájomných bytov v súvislosti s výsledkami kontroly na mieste, ktorú vykonal poskytovateľ dotácie. Kontrolovaným obdobím bol rok 2017 a v prípade potreby aj súvisiace obdobia.

V roku 2017 obec mala vo vlastníctve nájomné byty v rámci 2x12 bytových jednotiek v objekte Hlavná ul. 112, ktoré boli obstarané aj v rámci dotácie poskytnutej z MDVRR SR, v dôsledku čoho bola obec pri prenajímaní bytov povinná dodržiavať zákon o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní. V kontrolovanom období boli uzatvorené nájomné zmluvy na všetky bytové jednotky v uvedenom objekte.

V oblasti nakladania s nájomnými bytmi bolo v roku 2017 účinné VZN č. 1/2015 (do 11.12.2017) a následne smernica č. 3/2017. VZN č. 1/2015 ustanovil pravidlá nakladania s kompletným bytovým fondom obce na základe odporúčaní z výsledkov finančnej kontroly MDVRR SR. Po jeho zrušení do platnosti vstúpila smernica č. 3/2017, ktorá upravila pravidlá a postupy pri prenajímaní nájomných bytov len v komplexe na Hlavnej ulici č. 112 (2x12 b. j.) s účinnosťou od 12.12.2017.

S ohľadom na skončenie platnosti VZN č. 1/2015, kontrola bola zameraná najmä na posúdenie súladu smernice č. 3/2017 (vrátane príloh) s ustanoveniami zákona o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní, aby v rámci prípadných nedostatkov boli vykonané opatrenia aj novelizáciou aktuálneho interného predpisu.

Podľa VZN č. 1/2015 žiadosti o pridelenie nájomného bytu posudzuje komisia obecného zastupiteľstva, ktorá predkladá starostovi obce poradovník zostavený zo zoznamu žiadateľov a zároveň navrhne žiadateľov, s ktorými odporúča uzavrieť nájomnú zmluvu.

Postup schvaľovania žiadosti o pridelenie nájomného bytu od 12.12.2017 bol čiastočne upravený smernicou č. 3/2017, podľa ktorej komisia obecného zastupiteľstva kontroluje úplnosť údajov uvedených v žiadosti a priložených prílohách.... K uvedenému ustanoveniu odporúčam upraviť formuláciu tak, aby povinnosť kontrolovať úplnosť žiadosti mal zamestnanec obce, ktorý vykonáva agendu súvisiacu s nájmi. Povinnosťou komisie by malo byť posúdenie splnenia zákonných nárokov, ako aj celkovej sociálnej situácie žiadateľa.

Z predloženej dokumentácie k posudzovaniu žiadostí boli za rok 2017 predložené zápisnice zo zasadnutia komisie obecného zastupiteľstva s jej stanoviskom k jednotlivým žiadateľom o pridelenie nájomného bytu na základe bodovacieho systému, ako aj celkového posúdenia žiadosti.

Aj keď dňom 12.12.2017 bolo VZN č. 1/2015 zrušené a jeho príloha č. 4 – tabuľka k bodovacieho systému stratila platnosť, komisia aj po uvedenom termíne tento bodovací systém uplatňovala. Bolo však zistené, že pri posudzovaní nároku na pridelenie nájomného bytu bol bodovací systém prakticky neúčinný a preto odporúčam komisii pre nasledujúce obdobie striktné posudzovať oprávnenú fyzickú osobu na základe § 2 ods. 2 smernice č. 3/2017, čo je v súlade s § 22 ods. 3 zákona o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní.

Kontrolou nebolo zistené pridelenie nájomného bývania v rozpore s interným predpisom a zákonom o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní.

Jednotlivé nájomné zmluvy boli uzatvorené podľa vzoru, ktorý bol prílohou VZN č. 1/2015, resp. smernice č. 3/2017. Niektoré zmluvy uzatvorené už v čase účinnosti smernice č. 3/2017 obsahovali v texte odkazy na neplatné VZN č. 1/2015.

Podľa zákona o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní na práva a povinnosti, ktoré vzniknú na základe nájomnej zmluvy a nie sú upravené týmto zákonom, sa vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka, napr. že nájomná zmluva obsahuje podmienky skončenia nájmu.

Obec v smernici ako aj texte nájomnej zmluvy uvádza, že nájom sa môže skončiť písomnou výpoveďou nájomcu, aj keď takýto spôsob Občiansky zákonník nedefinuje. Písomnú výpoveď môže z dôvodov uvedených v § 710 a 711 Občianskeho zákonníka podať len prenajímateľ. Kontrolou bolo zistené, že v niektorých prípadoch nebol ukončený nájom zákonným spôsobom, nakoľko súčasťou spisu bola výpoveď nájomcu bez dátumu spísania ako aj bez podpisu osoby, ktorá byt za prenajímateľa prevzala.

Paradoxom je, že aj v prípade úmrtia nájomcu taktiež prenajímateľ v spise doložil výpoveď zmluvy o nájme bytu zo strany nájomcu, samozrejme bez podpisu nájomcu.

V zmluvách o nájme bytu prenajímateľ stanovil výšku platieb za byt a to v členení na nájomné a platby za služby spojené s bývaním. Kontrolou platieb nájomného neboli zistené nedostatky. Nájomcovia uhradili v roku 2017 všetky svoje záväzky s výnimkou jedného neprispôsobivého občana, s ktorým bola ukončená nájomná zmluva v marci 2017. Vymáhanie tejto pohľadávky by bolo neúčinné.

Účtovanie platieb nájomného a poplatkov za služby spojené s bývaním nebolo realizované tak, aby bolo možné jednoznačne preukázať jednotlivé zložky platieb, t. j. poplatok

za správu, výšku platieb v nadväznosti na splátku úveru zo ŠFRB, fond opráv a údržby a poplatky za služby. Po rozhovoroch so zodpovednou zamestnankyňou boli prijaté postupy, ako uvedený nedostatok odstrániť ešte v tomto roku a zaviesť prehľadný systém (analytické účty) od budúceho roka. Prehľad v jednotlivých zložkách nájomného je dôležitý najmä s ohľadom na preukaznosť príjmu z nájomného vo vzťahu k celkovej splátke úveru zo ŠFRB, nakoľko táto skutočnosť má vplyv na určenie celkovej zadlženosti obce.

V správe o výsledku finančnej kontroly na mieste, ktorú vykonalo MDVRR SR sa uvádza ako nedostatok, že uzatvorené nájomné zmluvy neupravujú právo na výkon kontroly podľa zmluvy o poskytnutí dotácie v nadväznosti na zákon o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní. Kontrolou uzatvorených nájomných zmlúv bolo zistené, že tento nedostatok nebol v platných nájomných zmluvách odstránený.

Odporúčam v tomto zmysle upraviť vzor nájomnej zmluvy, ktorý je prílohou č. 5 v súčasnosti platnej smernice č. 3/2017 a zároveň opraviť aj niektoré gramatické a štylistické chyby, ako aj vypustiť duplicitné ustanovenia. Súčasne odporúčam celkovú revíziu textu smernice č. 3/2017, z dôvodu niektorých gramatických a štylistických chýb a neurčitých formulácií niekoľkých ustanovení.

V závere je možné konštatovať, že vykonanou kontrolou neboli zistené závažné nedostatky.

7. Kontrola rozpočtu investičných – kapitálových výdavkov za rok 2017 prevyšujúcich 10 000 eur a dodržiavanie rozpočtov akcií verzus rozpočet obce

Cieľom kontroly bolo preverenie výšky použitých kapitálových výdavkov na investičné akcie v roku 2017 voči schválenému rozpočtu, na ktoré boli použité kapitálové výdavky v sumách vyšších ako 10 000 eur.

Obec vykázala skutočné čerpanie kapitálových výdavkov v rozpočte za rok 2017 v sume 282 271 eur, pričom upravený rozpočet predstavoval 359 000 eur.

Kontrolou boli preverené nasledujúce investície, v ktorých čerpanie kapitálových výdavkov bolo vyššie ako 10 000 eur.

Motorové vozidlo

Na základe prieskumu trhu obec objednala automobil značky Dacia, model Dokker s ťažným zariadením v celkovej cene 10 979 eur. Rozpočet kapitálových plánovaných výdavkov vo výške 11 000 eur na uvedenú investíciu nebol prekročený.

Podklady a PD – výzvy EÚ

Plánovaný rozpočet obec plánovala použiť najmä v rámci prípravy výstavby novej materskej školy a dopravného terminálu na všetky podklady pre žiadosť o finančné prostriedky z európskych fondov v sume 40 000 eur. Skutočné čerpanie prostriedkov bolo vykázané v sume 57 384 eur, ktorá zahŕňa aj niekoľko drobných položiek v súvislosti s obstaranými prácami a službami na prípravu podkladov pre uvedené žiadosti.

Prekročenie rozpočtu kapitálových výdavkov obec zdôvodnila oneskoreným schválením žiadosti o nenávratný finančný príspevok, nakoľko predpokladala v prípade jej schválenia refundáciu niektorých nákladov ešte v roku 2017. Žiadosť o nenávratný finančný príspevok bola zasielaná už v januári 2017.

Obec nevykonaním príslušného rozpočtového opatrenia nedodrжала zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávajú zmeny vo svojom rozpočte.

Nákup pozemkov

Na základe uznesenia obecného zastupiteľstva, ktorým bola schválená kúpa pozemku, obec uzatvorila s predávajúcimi kúpnu zmluvu, z ktorej vyplynul pre obec záväzok v roku 2017 uhradiť časť kúpnej ceny vo výške 40 000 eur. Plánovaný rozpočet bol dodržaný.

Odkanalizovanie lokality JUH

V rámci investície obec obstarávala dve zákazky s nízkou hodnotou na opravu kanalizácie v lokalite JUH. Aj keď podľa vyjadrenia obce akcia nepredstavovala úplne novú investíciu, t. j. vybudovanie novej kanalizácie, obec zaradila náklady na uvedenú akciu do kapitálových výdavkov z dôvodu, že v rámci akcie boli vybudované kompletne prečerpávacie stanice, ktoré v pôvodnom systéme chýbali.

Na základe prieskumu trhu obec stanovila predpokladanú hodnotu zákazky na opravu kanalizácie a následne po získaní cenových ponúk vyhodnotila úspešného uchádzača, s ktorým boli uzatvorené zmluvy o dielo:

Na základe zmluvy na zákazku „Oprava kanalizácie Višňová ulica“ v sume 67 872 eur boli práce a dodávky v plnej výške uhradené v rámci faktúry dodávateľa z 1.9.2017.

Na základe zmluvy na zákazku „Oprava kanalizácie na uliciach Slivková, Marhuľová a Broskyňová v sume 59 799,60 eur“ boli práce a dodávky uhradené v rámci dvoch faktúr (z 8.11.2017 sumu 20 000 eur a z 30.11.2017 sumu 39 799,60 eur). Čerpanie prostriedkov bolo vykázané ako kapitálový výdavok.

Fakturované dohodnuté navyše práce uvedeného diela v sume 6 500 eur boli zaplatené v roku 2018 z kapitálových výdavkov. Písomná dohoda na vykonanie navyše prác nebola predložená.

Žiadny účtovný doklad k úhradám za vykonané práce neobsahoval potvrdenie osoby zodpovednej za prevzatie prác, ktoré by preukázali skutočnú realizáciu zmluvne dohodnutých prác.

Celkové čerpanie kapitálových výdavkov na investičnej akcii oprava kanalizácie JUH predstavuje sumu 127 671,60 eur, čím bol prekročený schválený rozpočet danej položky o 2 671,60 eur.

Obec nevykonala príslušné rozpočtové opatrenie, čím nedodržala zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého obec sleduje v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonáva zmeny vo svojom rozpočte.

Zateplenie strešnej konštrukcie MŠ a iné stavebné úpravy

Na uvedenú akciu obec rozpočtovala prostriedky vo výške 10 500 eur, ktorých čerpanie obec vykázala v rámci úhrady dvoch faktúr: za zateplenie strechy MŠ dodávateľovi č. 1 v sume 4 859,50 eur a faktúry za stavebné práce na MŠ dodávateľovi č. 2 v sume 5 640 eur. Kapitálové výdavky spolu 10 499,50 eur.

Objednávkou s textom „Na základe cenovej ponuky si u Vás objednávame zateplenie strechy na budove materskej školy“ obec objednala u dodávateľa č. 1 práce v cene 4 859,50 eur. Skutočný rozsah vykonaných prác nebolo možné overiť, nakoľko obec nepredložila cenovú ponuku a ani príslušný účtovný doklad neobsahoval súpis vykonaných prác. Takýto účtovný doklad nie je preukázateľný, čím nebol dodržaný zákon o účtovníctve, podľa ktorého je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne, zrozumiteľne a spôsobom zaručujúcim trvalosť účtovných záznamov, pričom účtovníctvo účtovnej jednotky je preukázateľné, ak všetky účtovné záznamy sú preukázateľné.

Obec objednala práce a dodávky v MŠ od dodávateľa č. 2 bez uvedenia predbežnej ceny v rámci objednávky v znení „Objednávame si u Vás zateplenie strešnej konštrukcie, stien prístavby kuchyne a vyspravenie vývodov vzduchotechniky“. V tomto prípade prílohou faktúry bol súpis vykonaných prác.

Nakoľko z účtovných dokladov dodávateľa č. 1 nebolo možné zistiť, aké práce na zateplení vykonal, mám za to, že uvedená zákazka mohla byť rozdelená na dve, ktoré by splnili finančný limit pod 5 000 eur.

V uvedenej investičnej akcii obec nedodržala zákon o verejnom obstarávaní, nakoľko zákazka na stavebné práce bežne dostupné na trhu v cene nad 5 000 eur bola v čase obstarávania podlimitnou, z čoho vyplynula povinnosť obce postupovať podľa tretej časti zákona o verejnom obstarávaní, ktorý upravuje príslušné postupy. Od 1.6.2017 novelou zákona o verejnom obstarávaní boli stanovené nové finančné limity pre klasifikáciu zákaziek, podľa ktorých by realizovaná zákazka na zateplenie strechy MŠ bola zákazka s nízkou hodnotou (do 15 000 eur).

Úprava exteriéru MŠ

Plánovaný rozpočet na akciu v sume 10 000 eur bol upravený na 20 000 eur a skutočné čerpanie bolo vykázané vo výške 18 855,21 eur.

Obec nepredložila objednávku, resp. zmluvu na dodanie prác a materiálu. Kontrolou príslušných účtovných dokladov, ako aj fyzickou obhliadkou miesta realizácie bolo zistené, že úprava exteriéru MŠ predstavovala pokládku gumenej dlažby a s tým súvisiace stavebné práce a dodávky, za ktorú obec uhradila dodávateľovi fyzickej osobe za práce a dodávky sumu 12 189 eur (dodávka gumovej dlažby), sumu 1 770 eur (stavebné práce a dodávky) a sumu 4 927,05 eur (pokládka gumovej dlažby a preprava zeminy). Spolu 18 886,05 eur

V rámci čerpania kapitálových výdavkov na uvedený účel obec nevykázala úhradu faktúry v sume 1 770 eur, ale vykázala úhradu faktúry v sume 1 739,16 eur za dodávku hmlovej brány na detské ihrisko pri MŠ. Celkom z plánovaných 20 000 eur na úpravu exteriéru obec čerpala 18 855,21 eur.

Úhrada faktúry v sume 1 770 eur bola realizovaná z bežných výdavkov, v ktorej bola zahrnutá dodávka pieskoviska v sume 840 eur a vybudovanie stojiska na smeti s kovovou bránkou v sume 930 eur. Jednotlivé dodávky nespĺňajú kritériá dlhodobého hmotného majetku v sume nad 1700 eur, aby na ich obstaranie museli byť použité kapitálové výdavky. Celková cena za úpravu exteriéru MŠ nepresiahla stanovený rozpočet 20 000 eur.

Aj keď v dvoch položkách nebol dodržaný kapitálový výdavok, čerpania celkového kapitálového rozpočtu za rok 2017 nebolo prekročené.

Na položke „Odkanalizovanie lokality JUH“ bol prekročený rozpočet len nepatrne. V rámci položky „Podklady a PD – výzvy EÚ“, ktorý obsahoval okrem vyšších platieb za projektovú dokumentáciu aj niekoľko drobných súm, bol prekročený rozpočet o viac ako 17 000 eur bez toho, aby bolo vykonané rozpočtové opatrenie, v dôsledku čoho obec nedodržala zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.

Obec nevyhotovila preukázateľné účtovné doklady k niektorým dodávkam služieb, prác a tovarov, resp. takéto doklady nevyžadovala od dodávateľov, čím nedodržala zákon o účtovníctve.

Tento stav s neúplnými a nedostatočne preukaznými účtovnými dokladmi pretrvával už dlhšiu dobu. Hlavná kontrolórka diskutovala v čase kontroly o uvedenom probléme aj so zamestnankyňou, ktorá spracúva účtovné doklady a v súčasnosti sú kompletizované účtovné doklady s väčšou starostlivosťou.

Taktiež boli upozornení príslušní zamestnanci na účinnejšie sledovanie čerpania rozpočtu už v štádiu plánovania a realizácie investičnej akcie, ako aj dôslednejšiu komunikáciu pri stanovení charakteru zákaziek.

8. Kontrola príjmov rozpočtu obce z poplatkov za komunálny odpad

Cieľom kontroly bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzného nariadenia obce (VZN č. 6/2014 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady) pri výbere poplatkov a prípadnom vymáhaní pohľadávok za obdobie roka 2017. Uvedená kontrola nebola v roku 2018 vykonaná z dôvodu dlhodobej PN hlavnej kontrolórky, preto sa presúva do plánu kontrolnej činnosti na I. polrok 2019.

V závere je možné konštatovať, že v rámci vykonaných kontrol neboli zistené závažné nedostatky. Administratívne kontrolné zistenia pri obstarávaní zákaziek, ako aj iné nezrovnalosti boli riešené v rámci konzultácií s vedením obce, ako aj príslušnými zamestnancami.

Odstránenie niektorých nedostatkov bolo realizované už počas výkonu kontroly. Naďalej však vidím pretrvávajúcu a naliehavú potrebu vykonať novelizáciu niektorých interných predpisov, ktoré boli v rámci výsledkov kontrol už aj v roku 2017 pomenované. Táto úloha je však pomerne náročná a bude vyžadovať spoluprácu viacerých osôb.

OSTATNÁ ČINNOSŤ

1. V súlade so zákonom o obecnom zriadení, ktorý ustanovuje povinnosti hlavného kontrolóra obce, boli v priebehu roka 2018 obecnému zastupiteľstvu predložené:
 - a) Správa o činnosti za rok 2017
 - b) Stanovisko k záverečnému účtu za rok 2017
 - c) Návrh plánu kontrolnej činnosti na II. polrok 2018
2. V záujme neustálej odbornej zdatnosti pre výkon funkcie hlavnej kontrolórky som sa zdokonaľovala samostatným štúdiom ako aj účasťou na školeniach.
3. Na požiadanie, resp. podľa vlastného uváženia som poskytovala priebežne zamestnancom obce v obecnom úrade odbornú a metodickú pomoc.

Vypracovala: RNDr. Helena Niepelová, PhD. v.r.
hlavná kontrolórka obce

V Bernolákove 14.01.2019